

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених
«МЕДИЧНА НАУКА – 2023»

(Полтава, 1 грудня 2023 року)

Полтава-2023

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених
«МЕДИЧНА НАУКА – 2023»
(Полтава, 1 грудня 2023 року)

Зміст

СТОМАТОЛОГІЯ

Водоріз Я.Ю., Ткаченко І.М., Браїлко Н.М.	6
ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДИК ДІАГНОСТИКИ КАРІЕСУ	
Гутовська І.О., Курєдова В.Д.	7
СУЧАСНІ ТЕРМІНИ ПРОРІЗУВАННЯ ПОСТІЙНИХ ЗУБІВ У ДІТЕЙ ІЗ ЗУБОЩЕЛЕПНИМИ АНОМАЛІЯМИ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ	
Дворник А.В., Ткаченко І.М., Марченко І.Я., Браїлко Н.М.	9
ВПЛИВ ПЕРЕКИСУ ВОДНЮ ЯК ВИБІЛЮЮЧОГО АГЕНТА НА МІКРОСТРУКТУРУ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ	
Крутікова А.Д.	10
ПОРІВНЯННЯ КЛІНІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ АНТИСЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ В ХОДІ ПЕРІОЛІКУВАННЯ ЖІНОК ІЗ БАКТЕРІАЛЬНИМ ВАГІНОЗОМ	
Личман В. О.	12
ВИБІР АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ В ПОЄДНАННІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КРІОКОНСЕРВОВАНОЇ ПЛАЦЕНТИ ПРИ ЛІКУВАННІ ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ	
Мосієнко А.С., Шешукова О.В.	13
АНАЛІЗ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ВНАСЛІДОК ВОЄННОГО СТАНУ ПЕРШОКЛАСНИКІВ В М. ПОЛТАВА	
Силенко Б.Ю., Силенко Г.М., Коваль Ю.П.	14
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ НАНОМАТЕРІАЛІВ В СТОМАТОЛОГІЇ	
Тарашевська Ю.Є., Хілініч Є.С., Давиденко В.Ю.	17
СУЧАСНІ МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ ТЕЛЕСКОПІЧНОЇ ФІКСАЦІЇ ЧАСТКОВИХ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ	
Торопов О.А.	18
ДИНАМІКА КЛІНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У РУБЦЕВОЗМІНЕНИХ ТКАНИНАХ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ФОРМУВАННЯ ПРИ ПОРІВНЯННІ РІЗНИХ МЕТОДИК ПРОФІЛАКТИКИ	
Чоловський М.О.	19
ОБГРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ХІРУРГІЧНОГО ДОСТУПУ ДО КОРОНОК РЕТЕНОВАНИХ ЗУБІВ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ	
КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА № 1 (терапія, педіатрія, неврологія, психіатрія, інфекційні хвороби, шкірно-венеричні хвороби, загальна гігієна, соціальна медицина)	
Ващенко А.І.	22
КЛІНІЧНІ ТА ГЕНЕТИЧНІ ПРЕДИКТОРИ ТЯЖКОГО ТА КРИТИЧНОГО ПЕРЕБІГУ COVID-19	

Трансілюмінація – методика, розроблена в 1970 із чутливістю 0.14 та специфічністю 0.95. **Поляризаційно чутлива оптична когерентна томографія** була впроваджена в 1991р. і дозволяє діагностувати карієс із чутливістю 0.92 та специфічністю 0.97. **Спектроскопія імпедансу змінного струму**, як і попередня методика впроваджена в практику в 1991р. має приблизно однакову чутливість і специфічність на рівні 0.93. Чутливість та специфічність **кількісної світлоіндукованої флюоресценції**, що застосовується з 1995р. знаходиться в межах 0.64 та 0.8 відповідно. Цифрова фіброоптична трансілюмінація, розроблена Шнайдерманом на співавторами у 1998 мала чутливість 0.69 та специфічність 0.89. **Лазерноіндукована імунофлюоресценція** – розробка фірми KaVo 1998р. продемонструвала чутливість на рівні 0.86 та специфічність на рівні 0.8. **Методика «СAMBRA»**, що є аббревіатурою з англійської (The Caries Management by Risk Assessment) – методика, впроваджена в 2002р., ґрунтується на доказовій базі і зосереджена на виявленні факторів, що призводять до виникнення карієсу. Чутливість цієї методики знаходиться на рівні 0.83, а специфічність – 0.62. **Діагностика експресії мРНК** – використовуються доволі успішно в стоматології з 2010 і демонструє високі показники чутливості (0.94) і специфічності (0.83). Найбільш новою методикою, доступною на сьогодні, слід вважати **визначення експресії гена LDH**, що була запропонована др. Вальтером та співавторами у 2021р. полягала у визначенні експресії гену лактат-дегідрогенази карієс-асоційованих бактерій, отриманих з біоплівки. Методика мала високу чутливість і специфічність на рівні 0.91 та 0.86 відповідно.

Висновки: Таким чином в арсеналі сучасного стоматолога є велика кількість методик, які допомагають діагностувати карієс на різних його стадіях. Кожна з методик має ряд переваг та недоліків і може бути використана у практиці. З найбільш ефективних методик, з високою чутливістю і специфічністю слід виділити поляризаційно чутливу оптичну когерентну томографія, спектроскопію імпедансу змінного струму, а також діагностика експресії мРНК та визначення експресії гена LDH.

УДК 616.314-089.23-053.2(477.53)

Гутовська І.О., Куроєдова В.Д.

СУЧАСНІ ТЕРМІНИ ПРОРІЗУВАННЯ ПОСТІЙНИХ ЗУБІВ У ДІТЕЙ ІЗ ЗУБОЩЕЛЕПНИМИ АНОМАЛІЯМИ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ

Полтавський державний медичний університет

Дане дослідження є фрагментом НДР «Особливості реабілітації ортодонтичних пацієнтів різного віку» №0122U201229.

Актуальність проблеми. Дуже багато факторів приводять до порушення прорізування зубів, це і спадкові фактори, порушення розвитку зубощелепної системи, пренатальні фактори, також до цього переліку можемо віднести нерегулярне харчування та недостатнє вживання твердої їжі, що приводить до розвитку зубощелепних аномалій, а ті, в свою чергу, до несвоєчасного прорізування зубів.

В різних наукових виданнях наявні досить суперечливі дані з приводу прорізування постійних зубів через явище акселерації, спостерігається зрушення термінів прорізування до більш молодшого віку, змінюється послідовність прорізування.

Наукова новизна даної роботи, проаналізували терміни прорізування ікл і премолярів на верхній та нижній щелепі, вияснили, що темпи прорізування премолярів на верхній щелепі випереджають антагоністів.

Мета нашого дослідження, визначити терміни та послідовність прорізування постійних ікл та премолярів у дітей із зубощелепними аномаліями Полтавського регіону.

Методи та результати досліджень. Було проведено аналіз 792 ортопантограм (ОПТГ) пацієнтів, що звертались за ортодонтичною допомогою на бази кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів. Переважна більшість дітей була родом із Полтавської області. Всі пацієнти були поділені на дві групи. Перша дослідна група: 431 пацієнт у віці від 6-ти до 9-ти років – період раннього змінного прикусу. Друга дослідна група становила 361 дитину в віці від 10 до 13 років - період пізнього змінного прикусу. Також всі пацієнти були розподілені за типом ортодонтичної патології.

Найпоширенішою патологією - є аномалія положення окремих зубів або I клас за Енглем, яка зустрічалась серед пацієнтів у періоді зміни зубів у 77,6% (615 випадків). Патологія II класу за Енглем або прогнатія була у 150 пацієнтів (18,9%), у 68 пацієнтів у першій половині змінного прикусу і у 82 – в другій. Прогенія або III клас за Енглем складав 3,4% (27). Патологія у вертикальній площині, а саме, глибокий прикус встановлено в 153 осіб, що складає 19,31 %, відкритий – в 6,56 % (52) випадках. Перехресний прикус мали 2,77 % (22) пацієнтів.

З 7-ми років, ми почали зустрічати випадки прорізування нижніх та верхніх премолярів, яка складала 5,5% (7 випадків).

У 8-ми річних дітей, спостерігали наступні показники, верхні та нижні премоляри були в наявності в зубній дузі у 34% (46 випадків), помітили закономірність, що верхні премоляри в 1,9 разів прорізуються частіше, ніж нижні. Ікла тільки починають прорізуватись з 8-ми років, та тільки на нижній щелепі, ми зустріли у 6%. Картина прорізування постійних зубів у 9-ти річних пацієнтів наступна, у 50% пацієнтів (47 з 94) вже є премоляри, що прорізувались та стоять в зубній дузі, як на верхній щелепі, так і на нижній щелепі. З приводу прорізування ікл, на нижній щелепі більш активно почали прорізуватись ікла у 19,6 % випадків, на верхній щелепі прорізування ікл в 9-ти річній віці не спостерігали.

У 10-річних пацієнтів у нас становило 106 випадків, з яких в 57,5% в наявності премоляри, які з'являються першими на нижній щелепі. Починають більш активно прорізуватись ікла, що складають 83,5%. В групі 11-річних дітей нижні премоляри, які і в більш ранньому віці випереджали прорізування антагоністів в 1,3 рази, а нижні ікла випереджали прорізування верхніх ікл в 1,2 рази. У дітей в 12-13 років вдвічі зросла кількість верхніх і нижніх ікл, кількість верхніх премолярів збільшилась на 64%, а нижніх – на 65%.

Висновки. Найбільший приріст премолярів, було виявлено у дітей 10-ти років. Темпи прорізування премолярів випереджають антагоністів. Ікла починають прорізуватись тільки з 8-ми років.

За нашими дослідженнями, найпоширенішою патологією, яку виявили, є аномалія положення окремих зубів або І клас за Енглеєм, яка зустрічалась серед пацієнтів Полтавського регіону у періоді зміни зубів у 77,6% (615 випадків).

УДК 616.314:615.242

Дворник А.В., Ткаченко І.М., Марченко І.Я., Браїлко Н.М.

ВПЛИВ ПЕРЕКИСУ ВОДНЮ ЯК ВИБІЛЮЮЧОГО АГЕНТА НА МІКРОСТРУКТУРУ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ

Полтавський державний медичний університет

Бажання пацієнтів мати білосніжну усмішку завжди викликало велику цікавість лікарів-стоматологів і призводило до активного розвитку такого напрямку в естетичній стоматології, як вибілювання зубів. На сьогоднішній день за літературними даними 74% опитаних вважають, що негарна посмішка негативно позначається на кар'єрі, а 92% вважають, що саме вона сприяє успіху в особистому житті. Зміна кольору зубів - поширена естетична проблема, яка стосується різних верств населення і може зустрічатися в будь-якому віці. Ця проблема може стати причиною виникнення серйозних ускладнень як соціального, так і психологічного характеру.

Зміна кольору зубів іноді розцінюється пацієнтами як фізичний недолік і викликає у них дискомфорт при спілкуванні, а також сприяє розвитку деяких комплексів комунікабельності. Колір коронок зубів і властиві для зубів кольорні характеристики відіграють важливу роль в сприйнятті зовнішнього вигляду людини, формуванні його іміджу та самооцінки. Отже, вони впливають на якість життя людини, обумовлену її стоматологічним здоров'ям.

Сучасна стоматологія сьогодні надає величезну кількість способів освітлення і вибілювання зубів, які допомагають вирішити проблеми при дисколорації. Найбільш поширеною на сьогоднішній день процедурою з поліпшення кольору коронок зубів є професійне клінічне вибілювання, яке не впливає на зменшення об'єму твердих тканин зуба.

В нашій роботі вперше проведено дослідження, що стосується комплексного клініко-експериментального обґрунтування вибору методу клінічного вибілювання зубів на базі проведених експериментальних, клінічних та лабораторних досліджень. А також проведені експериментальні дослідження стосовно морфологічних змін та мікроелементного складу емалі після проведення професійного вибілювання за допомогою вибілюючих агентів, таких як перекис водню.

Метою роботи є визначення впливу перекису водню на мікроструктуру твердих тканин зубів та обґрунтування вибору даної речовини у практиці лікаря-стоматолога.

Методи дослідження: мікроскопічне дослідження за допомогою скануючого електронного мікроскопа високої здатності серії MiraLM оснащеного електронною пушкою с катодом Шоттке фірми Tescan для вивчення морфології та мікроелементного складу емалі.